

СОЦІАЛЬНО-ПРАВОВА КОМУНІКАЦІЯ ЯК МЕХАНІЗМ КОНСОЛІДАЦІЇ ДЕРЖАВОТВОРЧИХ ПРОЦЕСІВ

Бистрова Юлія Вікторівна,
кандидат наук із соціальних комунікацій,
науковий співробітник НДІ правового забезпечення
інноваційного розвитку НАПрН України

[Секція 1. Теорія держави і права. Філософія права]

В інноваційних умовах глобалізаційних процесів актуалізується дослідження сутності соціально-правової комунікації (СПК) як механізму консолідації державно-політичних, соціально-правових, інституалізованих зв'язків, що забезпечують прогрес і безпековість у всіх сферах діяльності суспільства.

Деонтологічні джерела правової комунікації, еволюція підходів до розуміння поняття «соціально-правова комунікація», комунікативні, діалогові аспекти правової комунікації як феномену права і держави справедливо підтверджують позицію, що ефективність СПК може бути досягнута завдяки дієвості правових регуляторів: норм права і моралі, звичаїв, традицій, запитів соціальної практики, а також забезпечення конкурентоспроможності національного медіа.

У суспільстві на тлі постійного оновлення соціально-комунікативних відносин потрібне усвідомлення необхідності розширення та укріплення взаємодії між правом і законом, владою і суспільством [4]. Феномен цього комунікаційного процесу розглядається у практичній площині мотиваційного аспекту поєднання суб'єктів суспільної нормативно-правової взаємодії задля забезпечення:

- якості та дієвості у виробленні і прийнятті законодавчих рішень;
- ефективності виконання управлінських правових суспільно важливих завдань;
- європейськості правил та підходів у відносинах держави та громадськості;

- публічності та доступності нормативно-правових практик і методів подолання бар'єрів при задоволенні конституційних інтересів, реалізації законних прав громадян;
- стабілізації правопорядку в суспільстві та прискорення вирішення питань інформаційної безпеки;
- орієнтування суспільства, кожної людини на вибір і розуміння справедливості норм права та моделей соціальної дії;
- забезпечення єдності правових модальностей безпековості суспільства;
- формування медіаобразу права і медіапростору суспільства.

Плюралізм наукових думок учених та різноспрямованість оцінок гіпотез СПК дозволяє виділити, як мінімум, чотири основні групи еволюційних підходів до розуміння поняття «соціально-правова комунікація». Зокрема, СПК розглядається як: 1) процес обміну правовою інформацією, що використовується різними соціально-комунікативними структурами в управлінських, організаційних, економічних, соціальних та ін. відносинах, тобто як механізм управління соціумом [3, с. 299]; 2) діяльність соціальних інститутів, що створюють і передають у часі та просторі соціально значущу правову інформацію, яка має бути інтерактивна, спрямовуватися на пошук значення правових текстів і нормативного змісту діючого права; 3) міжособистісне спілкування у процесі комунікативних взаємовідносин і взаємозв'язків між системами, однією з яких є особа чи суспільство; 4) процес впливу масової комунікації та медіапотоків на розвиток суспільних відносин.

Слід зазначити, що у комунікативному просторі держави СПК являє собою сукупність процесів і структур, які забезпечують: а) цілеспрямований обіг і поширення нормативно-правової інформації та правових знань у соціальному просторово-часовому континуумі [1]; б) реалізацію стратегічних і тактичних цілей та завдань держави,

соціально-політичний, економічний, безпековий прогрес у всіх сферах діяльності суспільства; в) розвиток глобальної системи нормативно-правової інформації і комунікаційних зв'язків, що мають мережний характер [2].

Таким чином, в українських соціальних реаліях та в умовах глобалізаційних процесів СПК є механізмом консолідації у: сфері правової діяльності; публічного управління; системі правотворення, правовиконання, праворозповсюдження та правового регулювання; комунікативних системах генерування, підтримки та трансляції правової інформації і знань у суспільстві та медіапросторі; процесі утвердження верховенства права на основі інтеграції загальнотеоретичних і прикладних модальностей права; законотворчій діяльності та укріпленні правопорядку; формуванні правосвідомості; створенні медіаобразу права.

Література:

1. Андреев Д. В. Истоки парадигмы социально-правовой коммуникации. Право і безпека. 2013. №2. С. 6–12.
2. Бистрова Ю. В. Современные проблемы социально-правовой коммуникации через призму вызовов времени. Право та інноваційне суспільство. 2016. № 1. С. 33–39.
3. Ильганаева В. А. Социальные коммуникации (теория, методология, деятельность) : слов.-справ. Харьков : Город. тип., 2009. 392 с.
4. Пасмор Ю. В. Напрями консолідації в інформаційному забезпеченні правової науки України: соціально-комунікативний аспект : монографія / Нац. акад. прав. наук України, НДІ прав. забезп. інновац. розвитку. Харків : Юрайт, 2013. 272 с.